

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. LIEPOS 14 D. NUTARIMO NR. 1052
„DĖL VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRIŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(toliau – Nutarimo projektas)**

DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucija, įmonė	Pastaba	Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomonė
1.	Energetikos ministerija, 2018-12-27 raštas Nr. 3-2291	2. Aprašo 10 punkte yra nurodytas reikalavimas skelbti informaciją apie kitus juridinius asmenis, kurių dalyvė yra VVI. Tokia formuluotė apimtų ir visas asociacijas, todėl svarstyтина, ar šis reikalavimas įmonėms nėra perteklinis. Pridedame valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Įmonė) 2018 m. gruodžio 20 d. raštą Nr. ĮS-7185(1.188) „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių“, kuriame įmonė pateikia savo pastabas ir pasiūlymus Nutarimo projektui.	Neatsižvelgta. Aprašo 10 punkto nuostata, padedanti atskleisti valstybės valdomos bendrovės ryšius su kitais juridiniais asmenimis, prisideda prie skaidrumo didinimo ir todėl nėra laikytina pertekline.
2.	Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, 2018-12-20 raštas Nr. ĮS-7185(1.188)	2. Siūlytina Įmonei privalomai netaikyti 19.4, 19.6 ir 19.8 punktų, nes Įmonės vykdoma pagrindinė veikla yra orientuota į viešąjį interesą tenkinančią valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis finansuojamą veiklą – IAE eksploatavimo nutraukimą, kurios metu bus likviduojama didžioji dalis Įmonės šiuo metu valdomo turto.	Neatsižvelgta. Aprašo 19 punkte dėstomi valstybės valdomos bendrovės metinio pranešimo ar valstybės įmonės metinės veiklos ataskaitos turinio reikalavimai skirtingoms valstybės valdomoms įmonėms dėl jų veiklos specifikos gali būti nevienodai reikšmingi, tačiau tai nėra pagrindas daryti išimtis atskiroms įmonėms. Įmonė turi galimybę metinėje veiklos ataskaitoje pateikti aktualią informaciją ar nurodyti, kad tam tikros informacijos nėra. Be to, derėtų įvertinti ir Įmonės būsimus veiklos pokyčius dėl jos reorganizavimo.
3.		3. Atkreiptinas dėmesys, kad įmonės vykdančios specialiuosius įpareigojimus negali Aprašo 19.1 p. pateikti numatyto verslo modelio, todėl siūlytina tokioms įmonėms nustatyti įpareigojimą įmonės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti veiklos pobūdžio aprašymą.	Neatsižvelgta. Verslo modelio aprašymas privalomas rengiant socialinės atsakomybės ataskaitą, todėl atitinkamai jis gali būti (ar privalo būti) ir valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje.
4.		4. Atsižvelgiant į kitų valstybės institucijų gerąją praktiką, pvz., Valstybės kontrolės, siūlytina nustatyti, kad VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ parengtus apibendrinančių valstybės įmonių veiklos ataskaitų, gerojo valdymo indekso ataskaitų projektus aptartų su kiekviena valstybės valdoma įmone bei valstybei atstovaujančiomis institucijomis, įgyvendinančiomis valstybės valdomų įmonių savininkų teises ir pareigas.	Neatsižvelgta. Viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ rengiamų ataskaitų, išvadų ir pasiūlymų aptarimai sietini su organizaciniais klausimais ir galėtų vykti (kai kuriais atvejais praktikoje vyksta) įmonės ar valstybei atstovaujančios institucijos iniciatyva.

5.		5. Atkreiptinas dėmesys, kad VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ vertina valstybės valdomų įmonių parengtus veiklos strategijų projektus bei rengia jų ataskaitas, siūlytina papildyti Aprašą papildomomis nuostatomis, nustatančiomis, jog VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ valstybės valdomų įmonių parengtus veiklos strategijų vertinimo ataskaitų projektus aptartų su kiekviena valstybės valdoma įmone bei valstybei atstovaujančiomis institucijomis.	Neatsižvelgta. Viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ rengiamų ataskaitų aptarimai sietini su organizaciniais klausimais ir galėtų vykti įmonės ar valstybei atstovaujančios institucijos iniciatyva. Be to, valstybės valdomų įmonių parengtų veiklos strategijų projektų vertinimas keičiamame Vyriausybės nutarime nėra reguliuojamas.
6.	Vidaus reikalų ministerija, 2018-12-27 raštas Nr. 1D-6448	2. Gairių projekto 32 punkte nurodyta, kad viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, išanalizavusi informaciją ir paaiškinimus, gautus iš valstybei atstovaujančių institucijų, kartu su aprašo projekto 25.1, 25.4 ir 25.5 papunkčiuose nurodytomis apibendrinančiomis ataskaitomis, parengia išvadas ir pasiūlymus. Siūlytume patikslinti gairių projekto 32 punktą nurodant, kokio pobūdžio pasiūlymus viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ turi parengti. Atitinkamai siūlytume patikslinti ir aprašo projekto 33 punktą.	Neatsižvelgta. Aprašo 32 punkte aptariamai pasiūlymai rengiami dėl konkrečių apibendrinančių ataskaitų, kurių turinys apibūdintas Apraše ir priklauso nuo institucijų pateiktos informacijos, tad manytina, jog netikslinga siaurinti galimybės teikti pasiūlymus nustatant su pasiūlymų pobūdžiu susijusius apribojimus.
7.	Vidaus reikalų ministerija, 2019-01-08 raštas Nr. 1D-101	1. Šiuo metu galiojanti Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo redakcija numato, kad valstybės įmonės rengia tik 6 mėnesių tarpinės veiklos ataskaitas. Manome, kad Aprašo 18 punkte išdėstytas reikalavimas rengti 12 mėnesių tarpinės veiklos ataskaitas yra papildomas darbo krūvis valstybės įmonei, įvertinus tai, kad valstybės įmonės rengia metines veiklos ataskaitas. Atsižvelgiant į tai, siūlytume išbraukti Aprašo 18 punkte nurodytą reikalavimą rengti 12 mėnesių tarpinės veiklos ataskaitas.	Neatsižvelgta. Aprašo nuostatos dėl tarpinių 12 mėnesių ataskaitų rengimo siejamos su siekiu kuo anksčiau viešinti ataskaitinių metų valstybės valdomų įmonių veiklos preliminarinius rezultatus. Iš kitų institucijų prieštaravimų dėl tokio papildymo negauta.
8.		3. Siūlome tikslinti Aprašo 19.1 papunktį, kuriame nurodyta, kad valstybės įmonė savo metinėje veiklos ataskaitoje turi pateikti trumpą verslo modelio aprašymą, kadangi tarp valstybės įmonių yra tokių, kurios teikia administracines paslaugas ir jų tikslas nėra išimtinai nukreiptas į pelno siekimą.	Neatsižvelgta. Aprašo 19.1 papunkčio nuostatos formuluotė dėl verslo modelio aprašymo atitinka reikalavimus, taikomus rengiant socialinės atsakomybės ataskaitą, kurios turinys nepriklauso nuo įmonės veiklos tikslų.
9.		4. Siūlome išbraukti Aprašo 19.7 papunktį, kadangi rizikas ir jų valdymą valstybės įmonės išsamiai aprašo savo strateginiuose dokumentuose.	Neatsižvelgta. Aprašo 19.7 papunktis patikslintas, tačiau neišbrauktas, nes valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje svarbu pateikti informaciją dėl to, kaip ataskaitiniais metais buvo valdomos strateginiuose dokumentuose aprašytos rizikos.
10.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, 2019-01-02 Nr. 2R-1 (3.2.E)	1. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas) 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog tokiaime teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus	Atsižvelgta iš dalies. Dalis Apraše reikalaujamų viešai skelbti įmonių valdymo ir priežiūros organų narių asmens duomenų yra vieši pagal įstatymus ir teikiami juridinių asmenų registrai. Papildomi viešinami šių asmenų duomenys susiję su jų kvalifikacija, profesionalumu ir šių asmens duomenų viešinimas svarbus įgyvendinant Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) valdysenos gaires valstybės valdomoms įmonėms. Atsižvelgiant į

	<p>duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpį ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas. Taip pat Reglamento 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog teisės akte, kuriuo įtvirtinamas asmens duomenų teisėto tvarkymo pagrindas numatytas Reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punkte, turi būti nustatomas asmens duomenų tvarkymo tikslas.</p> <p>Vadovaujantis Reglamento 5 straipsnio 1 dalies b punktu asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu. Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, jog asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas).</p> <p>Taigi siūlome tikslinti Aprašo 7 punktą numatant, kokių tikslų bus skelbiami Aprašo 7 punkte nurodomi asmens duomenys. Taip pat peržvelgti kitas Aprašo nuostatas šiuo aspektu (pavyzdžiui, Aprašo 8.6 papunktyje nustatyta, jog skelbiami metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį. Taigi iš Aprašo 8.6 papunkčio nėra aišku, ar bus skelbiami auditoriaus asmens duomenys, ar minėtose išvadose bus asmens duomenų, jeigu taip, ar nebus skelbiami pertekliniai asmens duomenys bei kt.).</p> <p>Reglamento 5 straipsnio 1 dalies e punkte nustatyta, kad asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi.</p> <p>Svarbu pastebėti, jog teisės aktuose, kurie reglamentuoja asmens duomenų skelbimą viešai, turėtų būti nustatyti asmens duomenų apimtys, duomenų suformavimo laikas ir jų aktualumas, skelbimo ir saugojimo laikas, klaidingi duomenys ir jų atitaisymas. Taigi siūlome tikslinti Aprašo 7 punktą, nurodant asmens duomenų skelbimo ir saugojimo laiką, klaidingų duomenų ir jų atitaisymo tvarką, jei reikia, prievolę nuasmeninti skelbiamus dokumentus ir pan. Taip pat peržvelgti kitas Aprašo nuostatas šiuo aspektu, pavyzdžiui, Aprašo 8.6 papunktis ir kt.</p>	<p>pastabą dėl asmens duomenų viešinimo tikslo nurodymo papildyti Aprašo 7 punktas ir 19.11 papunktis.</p> <p>Dėl asmenų, kurie pasirašo viešinamus dokumentus, duomenų viešumo pažymėtina, kad dokumentų įforminimo ir viešumo reikalavimai kyla iš įstatymų (pvz., įmonių finansinių ataskaitų, metinių pranešimų pasirašymą ir tvirtinimą, taip pat šių dokumentų viešą skelbimą kartu su auditoriaus išvada nustato Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas), o Apraše nereikalaujama skelbti daugiau asmens duomenų, negu nustato įstatymai. Siekiant suderinamumo su įstatymais asmens duomenų nuasmeninimas 8.6 papunktyje nurodytuose viešinuose dokumentuose nesiūlomas.</p> <p>Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje skelbiamų duomenų (įskaitant ir 6 punkte nurodytų asmenų duomenis, detalizuotus 7 punkte) viešinimo laikas priklauso nuo kiekvieno jų aktualumo, todėl Aprašo 12 punkte dėl duomenų skelbimo laiko numatyta, kad pasikeitę Aprašo 6 punkte nurodyti duomenys turi būti nedelsiant pakeičiami ir interneto svetainėje. Atsižvelgiant į pastabą Aprašo 12 punktas analogiškai papildytas ir dėl valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje paskelbtų klaidingų duomenų.</p>
11.	<p>3. Svarbu pastebėti, jog Aprašas nustato, jog rekomenduojama skelbti informaciją apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus (Aprašo 11 punktas), valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje skelbiami metinių finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės valdomos įmonės metinių finansinių auditoriaus išvada (Aprašo 13 punktas) ir kiti dokumentai, pavyzdžiui, Aprašo 8 ir 17 punktai bei</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Aprašo 8 ir 11 punktuose numatytų informacijos ar dokumentų turinys nėra siejamas su papildomų asmens duomenų tvarkymu. Aprašo 13 punktas nustato tik ankstesniuose punktuose nurodytų dokumentų skelbimo terminus, tad jo nuostata asmens duomenų reguliavimo prasme nėra aktuali.</p>

		kt. Tuo pačiu Aprašo III skyrius ir Aprašo IV skyrius nustato atitinkamų dokumentų turinį. Taigi siūlytina pakartotinai peržvelgti Aprašo nuostatas, ar skelbiamuose dokumentuose (ne) bus asmens duomenų, jeigu taip, nurodyti asmens duomenis baigtiniu sąrašu, jeigu reikia prievolę nuasmeninti skelbiamus dokumentus ir pan. (pavyzdžiui, iš Aprašo 9.11 papunkčio nėra aišku, ar bus nurodomi vadovo asmens duomenys, jeigu nebus, siūlome aiškiai nustatyti, jog šie asmens duomenys ataskaitoje nebus tvarkomi ir kt.).	Nuomonė dėl pastaboje nurodytų valstybės valdomų įmonių dokumentų, taip pat dėl 19.11 papunkčio pakeitimo pateikta prie Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 1 pastabos.
12.		4. Iš Aprašo 22 ir 30 papunkčių nėra aišku, ar nebus tvarkomi asmens duomenys, jeigu taip, ar nebus tvarkomi pertekliniai asmens duomenys. Taigi siūlome tikslinti Aprašo 22 ir 30 papunkčius tvarkomų asmens duomenų atžvilgiu vadovaujantis Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punktu.	Neatsižvelgta. Aprašo 22 ir 30 punktuose numatytų informacijos ar dokumentų turinys nėra siejamas su papildomų asmens duomenų tvarkymu.
13.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, 2018-12-28 raštas Nr. 4-01-10572	1. Tarptautinė ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) publikacijoje „State – Owned enterprises and corruption. What are the risks and what can be done?“ , taip pat ir kitose valstybės valdomos įmonėms skirtose gairėse pabrėžia, jog sumažinti ir valdyti korupcijos rizikas (taigi tokiu būdu padidinti valstybės valdomų įmonių skaidrumą) galima valstybės valdomose įmonėse įdiegus elgesio politikas (etikos / elgesio kodeksus), interesų konfliktų valdymo, paramos / dovanų teikimo rekomendacijas, reglamentavus valstybės valdomų įmonių vadovų ir valdybų narių susitikimų su politikais ir kitais asmenimis tvarką, patvirtinus išsamias rizikos valdymo taisykles, užtikrinus vidaus audito nepriklausomumą nuo kitų organizacijos padalinių ir kt. Atsižvelgdami į tai, manome, kad, nustatant valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires, Nutarimo projektą būtų galima papildyti aukščiau paminėtomis ir kitomis EBPO gairėse, skirtose valstybės valdomoms įmonėms, pateiktomis rekomendacijomis.	Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad Nutarimo projekto naujoje redakcijoje atsižvelgta į esamas EBPO rekomendacijas, o minima EBPO publikacija yra (kaip nurodoma jos išangoje) pirmasis žingsnis rengiant EBPO antikorupcijos ir integralumo gaires valstybės valdomoms įmonėms ir nebūtinai atitinka oficialią EBPO valstybių narių poziciją, tad Ekonomikos ir inovacijų ministerija numato šio pasiūlymo įgyvendinimą derinti su EBPO rengiamų gairių įgyvendinimu, kai jos bus priimtos.
14.		2. Pagal Nutarimo projekto 33 punktą viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ aprašo 25 punkte nurodytas ataskaitas ir 32 punkte nurodytas išvadas ir pasiūlymus pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir valstybei atstovaujančioms institucijoms. Atsižvelgdami į tai, kad iš Nutarimo projekto nėra aišku, kokių veiksmų ministerija ir kitos institucijos turi imtis dėl viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ pateiktų ataskaitų, išvadų ir rekomendacijų, manome, kad būtų tikslinga papildyti Nutarimo projektą, jame įvardijant, ar į viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ pateiktas ataskaitas, išvadas ir rekomendacijomis privaloma atsižvelgti: jei privaloma, rekomenduojame detalizuoti institucijų veiksmus, teises, pareigas ir funkcijas.	Neatsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo 34 punkte numatyta, jog apibendrinančios ataskaitos kartu su išvadomis ir pasiūlymais Ekonomikos ir inovacijų ministerijos teikimu pristatomos Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Pagal esamą praktiką Vyriausybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 58 punktu, šias ataskaitas svarsto Vyriausybės posėdimuose ir priima sprendimus, kuriuose prireikus suformuluoja pavedimus institucijoms.

Ekonomikos ir inovacijų ministras
Virginijus Sinkevičius